Donderdag 3 Augustus 1944

DAGBLAD

AMIGOE DI CURAÇAO

61ste Jaargang No. 4274

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Oost-Pruisen binnen schootsafstand.

Britten nemen Vire

DE STRIJD IN FRANKRIJK.

door

GLADWIN HILL

De Noordamerikaanse stoomwals rolt Bretagne binnen en gaat zo snel, dat de vordering niet door de berichten kan worden bijgehouden. De juiste plaats, waar de strijdkrachten van Bradley zich bevinden is niet bekend, doch men neemt aan dat zij zowel naar Rennes als naar Dinan oprukken.

Op 80 kilometer ten Noord-Oosten van dit gebied vochten de Geallieerde troepen in de straten van Vire. Een andere speerpunt ten Oosten van Avranches bereikte St. Pois op slechts 16 kilometer ten Zuiden van het wankelende verkeerscentrum. Hierdoor wordt de lus verrauwd om de Duitse achterhoede, waartoe de grootste deel van de elite 2e en 116e pantserdivisies behoort, die zich terugtrekken van Percy en Villedieu. Er is echter nog een mogelijkheid tot ontsnapping door een opening van 16 kilometer. Een andere nijptang wordt gevormd rondom een grote groep van Rommels troepen door de opmars ten Oosten van Vire welke nog 5 kilometer vooruitkwam tot de omgeving van Vassy. In de Oostelijke sector der Geallieerden veroverden de Britten in de ochtend vijf plaatsen, waaronder Villers Bocage de sleutelstad in de Duitse defensie. De Duitsers zetten zich schrap in de buitenwijken van de stad, doch moesten zich terugtrekken uit het centrum uit vrees voor een Geallieerde luchtaanval of omsingeling, welke half voltooid was door de opmars tot de buurt van Aunay, 6½ kilometer ten Zuiden.

De stad Vire, een van Normandië's voornaamste verkeerscentra, kwam volgens de laatste berichten binnen het veld van de Geallieerde beheersing.

Terwijl de invasie haar 59e dag ingaat met ten minste 85.000 gevangenen, zeide een correspondent in het Duitse Hoofdkwartier: „De toestand in de Westelijke sector van het invasiefront is nog critiek."

Om gevangenen te nemen deden de Britten 's nachts een overval op de stad Esquay vlak ten Zuiden van Caen. Rommel moest zijn pantserstrijdkrachten terugtrekken van de „anti-tankwal" ten Oosten van de Orne, welke de Britse strijdkrachten een week geleden tot staan bracht, in een vruchteloze poging om het front bij Bocage te versterken. Er zijn nog geen berichten binnengekomen omtrent een grotere weerstand op het grote schiereiland van Bretagne van waaruit de Duitsers weken geleden grote troepenmachten haalden om het front in Normandië te houden. Het lijkt echter ongelofelijk, dat de Duitsers de grote haven van Brest en de duikbotenbasis te St. Nazaire zullen opgeven zonder strijd (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 3.8).

POOLSE VADERLANDERS VECHTEN IN WARSZAWA.

De Poolse ondergrondse beweging is als één man opgestaan binnen het belegerde Warszawa en er wordt gevochten op de hoofdstraten en pleinen. Poolse kringen in Londen zeide, dat de opstand Dinsdag begon toen de ondergrondse strijdkrachten onder Generaal Bor besloten dat de tijd rijp was om de Duitse strijdkracten met grote kracht aan te vallen.

Rokossovsky's Sovjet-leger vecht in de buitenwijken van Praga aan de overzijde van de Wisla langs een front van 30 kilometer.

De Poolse vaderlanders zijn voornamelijk actief in de Centrale, Noordelijke en Westelijke delen der hoofdstad. Zij schieten uit gebouwen en hinderlagen.

„De strijd is hard en grimmig, aldus de berichten. Generaal Bor is in contact met de Russische commandanten en vraagt om ammunitie en anti-tank kanonnen.

De Poolse militaire overheid in Londen van mening, dat Generaal Bor poogt de Duitsers in Oostelijke richting over de Wisla te drijven in het pad der Russen die uit het Oosten oprukken. (Londen, (AP) 3.8).

ROMMEL GEWOND.

Het DNB deelde mede, dat Maarschalk Rommel een „ongeluk" in Frankrijk heeft gehad.

Het agentschap zeide slechts het volgende: „Op 17 Juli had Veldmaarschalk Rommel een ongeluk nadat zijn wagen getroffen werd in een luchtaanval. Hij werd gewond en kreeg schok. Er is geen gevaar voor zijn leven" (Londen, (AP) 2.8).

CANADESE GEVANGENEN DOOR DUITSERS VERMOORD

Anthony Eden deelde in het Lagerhuis mede, dat de Duitsers 19 Canadese gevangenen in Normandië hebben „vermoord". Eden zeide, dat deze manschappen — waaronder een officier — onder bewaking stonden van een SS verkenningsbataljon onder leiding van zekere officieren. Hij deelde mede, dat een krachtig protest is ingediend bij de Duitse regering met de eis, dat een onderzoek zal worden ingesteld en de schuldigen zullen worden gestraft (Londen, (AP) 2.8).

DE DUITSERS ZIJN TEVREDEN.

De Duitse propagandisten gaven in uitzendingen door de radio van Berlijn hun tevredenheid te kennen over de benoeming van Mannerheim tot opvolger van Risto Ryti als President van Finland. Zij zeiden: „De wapenbroederschap zal in de toekomst nog inniger worden" (Londen, (AP) 2.8).

NOGMAALS: DE SCHEVE TOREN VAN PISA.

De radio van Berlijn zeide in een DNB-bericht, dat de scheve toren van Pisa in Italië „Maandag beschadigd werd door het Noordamerikaanse artillerievuur. Duitse militaire kringen verklaren nadrukkelijk, dat op speciaal bevel van den Führer de toren niet gebruikt werd voor militaire doeleinden. De waterinstallaties en de electrische centrale te Florence zijn vernield door Noordamerikaanse bombardementen zodat de bevolking water noch electrische stroom heeft. Deze vernieling heeft echter geen invloed op de Duitse oorlogvoering aangezien de Duitsers Florence reeds lang geleden tot open stad verklaarden en er dus geen troepen of bevoorradings-installaties in de stad zijn" (New York, (AP)

STADHUIS VAN LUIK GEHAVEND.

Een groot gedeelte van het stadhuis van Luik werd vernield door de ontploffing van twee bommen met vertraagde werking die door saboteurs geplaatst werden in de Raadzaal, enige minuten vóór de tijd waarop een vergadering van den burgemeester en van de schepenen die door de Duitsers benoemd werden, zou plaats hebben.

De saboteurs hadden zich laten doorgaan voor werklieden die belast waren met het herstellen der vensters. Zij hadden twee platte dozen, die bommen inhielden, stevig aan de tafel vastgemaakt. Een bediende, die het uurwerkmechanisme dat in de dozen verborgen was gehoord had, verwittigde de brandweer. Het stadhuis en de naburige gebouwen werden ontruimd vooraleer de ontploffing plaats greep. Na de ontploffing ontstond er brand. Men schat dat de schade verschillende millioen franc bedraagt.

MINDER DUIKBOTEN.

De Noordamerikaanse marine maakte bekend, dat men de duikbotenbouw gaat beperken en schreef deze maatregel toe aan twee factoren: 1) het verlies van minder duikboten dan verwacht was en 2) de noodzaak om op zijn minst acht andere soorten schepen of wapenen te bouwen

„ZO NODIG DE VLOOT TEGEN ARGENTINIË GEBRUIKEN".

James King seint uit Glasgow: P. D. Ridge Beedle, Voorzitter van de afdeling Glasgow en West-Schotland van de Navy League, heeft Argentinië ervan beschuldigd Britsen aandeelhouders 40 millioen dollar per jaar of het aequivalent daarvan in goederen te onthouden en verklaarde, dat het tijd wordt, dat Groot Britannië iets zal doen opdat het geld geïnd wordt. Hij stelde zelfs voor indien nodig de vloot te gebruiken. Ridge Beedle zeide op de jaarlijkse vergadering van de organisatie, dat het bedrag toekomt aan houders van aandelen der Argentijnse spoorwegen. Hij stelde voor te trachten het geld eerst door bemiddeling van rechtbanken te innen en indien dit niet mocht helpen desnoods met geweld. Dit voorstel zeide hij op te werpen om te tonen hoe de invloed van de vloot sommige na-oorlogse problemen zou kunnen oplossen en veilig stellen wat nog is overgebleven van de buitenlandse beleggingen der Britten.

De Navy League is een invloedrijke particuliere organisatie van mannen, die geïnteresseerd zijn in marine-zaken. De organisatie heeft takken over geheel Groot Britannië. Tot de leden behoren zowel dienstdoende als gepensioneerde marine-officieren.

In zijn gereed gemaakte redevoering zeide Ridge Beedle: „Als wij in oorlog zijn gegaan en offers hebben gebracht om de rechten van andere naties te verzekeren, is het tijd, dat wij enige aandacht wijden aan onze eigen rechten en garanderen, dat wij deze tien millioen Pond krijgen om in de toekomst te bestreden te behoeve van onze werkende klasse en arbeidersgezinnen. De Argentijnse regering weigert deze som te betalen. Dit toont hoezeer ons prestige gedaald was vóór de oorlog en hoezeer de Argentijnse regering ervan overtuigd was, dat wij de oorlog zouden verliezen."

Met betrekking tot de spoorwegen zeide Ridge Beedle: „Het totale kapitaal van de maatschappijen is ongeveer 250 millioen Pond en de Argentijnse regering staat de maatschappijen niet toe de tarieven te verhogen naar verhouding met de stijging der prijzen in Argentinië en door onderscheid te maken in deviezen heeft de Argentijnse regering de aandeelhouders beroofd van meer dan 10 millioen Pond 's jaars aan dividend" (Londen, (AP) 3.8).

DE RUSSEN NADEREN OOST-PRUISEN.

Daniel de Luce seint uit Moskou:

Russische pantserstrijdkrachten vallen verwoed de Duitse verdedigingswerken aan voor Schirwindt, Eydtkuhnen en Wehrkirchen aan de grens van Oost-Pruisen.

De opmars van Tsjernyakhovsky's derde Wit-Russische leger kwam tot binnen 80 kilometer van zowel Tilsit als Insterburg en 145 kilometer ten Oosten van Koningsbergen. Er is geen bevestiging, dat de troepen van het Rode leger reeds op grondgebied van Oost-Pruisen zijn aangekomen, doch de strijd woedt nabij Virbalis of Wirbalin en Wizaliny, beide op 5 kilometer van de grens.

In een andere sector kwam het Rode leger binnen 13 kilometer van Oost-Pruisen en verspreidde het zich aan een breed front van waaruit de grote Russische kanonnen de eerste granaten in Duits gebied werpen. Generaal Ivan Tsjernyakhovsky veroverde Vilkhavisjkis, op 18 kilometer van de Oostpruisische grensstad Budvetse en nam vervolgens Dydvizhe op 13 kilometer van het Rijksgebied. Ten Noord-Westen van Kaunas schijnt Tsjernyakhovsky nog eeny andere opmars te ondernemen naar Oost-Pruisen in de richting van Tilsit.

De troepen van Tsjernyakhovsky nemen honderden gevangenen. De Russische verslaggevers melden, dat de Duitsers Oost-Pruisen binnenvlieden en links en rechts schieten op burgers, kerken en scholen terwijl zij dorp na dorp verliezen. Kleine detachementen van Duitse troepen vechten tot de dood in bossen, waar zij geheel omsingeld zijn. Een aantal dorpen werd platgebrand.

Ten Zuid-Oosten van Warszawa hebben de Russen de rivier de Wisla overgestoken, volgens het Duitse communiqué, hoewel de Russen hieromtrent niets zeiden.

Verder naar het Zuiden rukken de troepen van Maarschalk Koniev verder in de richting van Krakow en veroverden zij de stad tevens spoorwegknooppunt Zesukh alsook meer dan 150 andere plaatsen. (Moskou, (AP) 3.8).

Luitenant Generaal Hans Franz Muller (rechts), die vier maal gedecoreerd werd, praat met Vaandrig Alex B. Carlson (links) aan de rails van een schip op weg naar Engeland. Generaal Muller werd bij de strijd in het gebied van St. Lô in Normandië gevangen genomen door de Geallieerden.

Het nieuws van vandaag.

Deze dagen zijn van grote betekenis voor de Geallieerden. Zowel in Oost als in West is het Duitse front stuk geslagen en is de toestand voor Duitsland critiek. Het grof geschut der Russen bestrijkt reeds Duits grondgebied en volgens de laatste berichten zijn de Russen slechts 5 kilometer van de grens van het land der Junkers verwijderd. Zal er weer een opstand komen in Duitsland als de grens overschreden is? Het is niet te verwachten, dat deze zal slagen indien hij zou komen, maar de Duitse instorting kan er slechts door bespoedigd worden. De belegering van Warszawa door de troepen van Generaal Rokossovsky duurt voort, en wat het ergste kan zijn voor een belegerde stad is nu geschied in Warszawa. De Duitsers worden er nu ook van binnen uit aangevallen door Poolse vaderlanders onder bevel van een zekeren Generaal Bor. Poolse kringen in Londen maakten dit bekend, blijkbaar om te tonen, dat zij inderdaad in contact staan met de Poolse ondergrondse beweging en dus kunnen bogen op de steun van het Poolse volk. De Duitsers meldden dan nog, dat de Russen op twee plaatsen ten Zuiden van Warszawa de Wisla hebben overgestoken, doch dat Duitse tegenaanvallen gaande zijn.

Nog Zuidelijker tussen de rivieren San en Wslok rukken de troepen van Koniev op naar Krakow en vorderen zij gezwind.

„In Frankrijk is de toestand critiek", zeide een Duitse correspondent.

Churchill was gisteren zeer optimistisch in zijn verslag, waarvan wij heden nadere bijzonderheden verstrekken en geloofde zelfs, dat de Duitse nederlaag eerder zal komen dan hij verwacht had.

De Britse troepen hebben hedenmorgen het verkeersknooppunt Vire aan de basis van het Normandische schiereiland veroverd. Villedieu, Percy en Villers Bocage vielen eveneens in Geallieerde handen. De Noordamerikanen snellen voort in Bretagne. Men weet niet waar zij precies zitten, doch een colonne rukt blijkbaar op naar Dinan, terwijl een andere naar Rennes rolt om de spoorlijn tussen Brest en Parijs door te snijden. Een derde is van Avranches uit in Oostelijke richting opgerukt om de Duitsers in de rug te nemen.

Uit Madrid komt hedenmorgen een bericht omtrent het plotseling overlijden van den Spaansen Minister van Buitenlandse Zaken Graaf Jordana.

NOORDAMERIKANEN VEROVEREN RENNES.

Harold Boyle seint in een spoedbericht uit Frankrijk, dat Noordamerikaanse pantsercolonnes door Bretagne stormen. Zij veroverden de steden Pontorson en Dol de Bretagne en rukken nu de buitenwijken van Rennes binnen. [Rennes heeft 90.000 inwoners — Red.]

Volgens een nader bericht heeft de Noordamerikaanse Secretaris van oorlog officieël de verovering van Rennes gemeld.

CATECHISTEN IN VENEZUELA.

In Venezuela wordt thans een speciale groep catechisten geoefend voor het onderwijs in de openbare en bizondere scholen. Een en ander is het gevolg van een in Mei gehouden Catechistencongres.

Churchills rede in het Lagerhuis.

De overwinning zal spoedig komen.

Aan het verslag over de voortgang van de oorlog dat Churchill Woensdag voor het Lagerhuis heeft gegeven ontlenen wij nog de volgende bizonderheden:

Churchill verklaarde: „Ik gevoel mij niet langer gebonden om te ontkennen, dat de overwinning misschien spoedig zal komen". Hij liet doorschemeren, dat het binnenlandse gewricht in Duitsland een machtige factor zou kunnen zijn om het eind van de Europese oorlog te bespoedigen. Doch hij waarschuwde niettemin tegen een al te groot optimisme.

De Premier begon met een uitgebreid overzicht te geven van de invasie waarin hij verklaarde, dat deze de uitvoering was van de plannen, die te Teheran gemaakt werden. Stalin beloofde toen, dat hij zijn legers zou werpen in een overweldigende aanval tegen de Duitsers en dit is ook geschied.

Men heeft veel moeilijkheden moeten overwinnen bij de invasie. Meer dan 660 soorten landingsvaartuigen werden gebouwd in Engeland en de Verenigde Staten. In het biezonder prees hij de Noordamerikaanse „eend", een amphibievoertuig, dat op het land een snelheid van 80 km. kan halen en in onstuimig water vaart. Een geweldig systeem van havens en golfbrekers werd aangelegd nadat een houvast verkregen was en vergeleken bij sommige van deze kunstmatige havens is de haven van Dover klein.

Churchill verwelkomde de komst der Braziliaanse troepen in Italië en deelde mede, dat zij door nieuwe afdelingen gevolgd zullen worden.

Ten aanzien van Argentinië gaf Churchill uiting aan zijn spijt, dat deze natie zich niet volgaarne en ongereserveerd aan de zijde van de vrijheid heeft kunnen stellen. Vervolgens waarschuwde hij, dat „niet alleen de oorlogvoerende, doch ook de onzijdige landen zullen ondervinden, dat hun positie in de wereld niet geheel onaangetast zal blijven als gevolg van de rol die zij gekozen hebben in de oorlogscrisis te spelen".

Ten opzichte van Bulgarije en andere Balkan landen zeide hij, dat de tijd voor berouw niet voorbij is, doch snel vervliegt. Hij beloofde alle steun aan Turkije indien dat land als gevolg van het verbreken der betrekkingen met Duitsland zou worden aangevallen.

Zeer optimistisch was Churchill over de strijd in Frankrijk. Hij verklaarde, dat de verliezen van den vijand meer dan tweemaal zo groot zijn geweest als die der Geallieerden. In het biezonder vestigde hij de aandacht op het feit, dat aldaar geen enkel nieuw wapen of nieuwe soort ammunitie door den vijand gebruikt werd. De Geallieerden brachten er in het gevecht de Sherman-tank met een 17-ponds kanonnen, de laatste Churchill-tank en de nieuwe Cromwell-tank alsook een aantal interessante variëteiten van grote vernuft waaromtrent nader niets gezegd kan worden „omdat mij niet bekend is of de vijand de gelegenheid gehad heeft deze al te leren kennen".

Churchill zwaaide alle lof toe aan het Russische leger, dat het grootste aandeel gehad heeft in de taak om het Duitse leger aan stukken te rijten. „In de lucht en op de oceanen en zeeën kunnen wij ons mannetjes staan, doch er is geen macht ter wereld die ten strijde geroepen zou kunnen worden — behalve na verschillende jaren — die in staat is het Duitse leger te havenen en te breken en aan zulk een verschrikkelijke slachting te onderwerpen als door de Russische Sovjet-legers is geschied.

Ik begroet Maarschalk Stalin, dien groten kampioen van zijn land en ik geloof vast dat ons twintigjarig verdrag met Rusland een der meest duurzame en bestendige factoren zal zijn om de vrede, orde en vooruitgang van Europa te verzekeren Het zou best kunnen, dat de Russische successen ietwat geholpen zijn door de veldheerskunde van corporaal Hitler. Zelfs militaire dwazen vinden het moeilijk niet enkele fouten te zien in sommige zijner daden".

„De laatste beschikbare cijfers tonen aan, dat 5340 vliegende bommen op ons zijn afgeschoten en 4735 personen zijn gedood hebben, terwijl 14.000 meer of minder ernstig werden gewond. Er zijn ook velen licht gewonden. Maar wij zijn er zeker van dat onze verdediging in kracht toeneemt".

Churchill deelde mede, dat bijna een millioen mensen, die geen dringende zaken in Londen hebben, vertrokken, waaronder 225.000 moeders met kinderen, aangemoedigd en geholpen werden om Londen te verlaten.

Honderden van de meest deskundige hersenen zijn aan het werk gezet om het vraagstuk van de vliegende bommen op te lossen, doch „ik waarborg niet, dat het volkomen opgelost zal zijn alvorens wij de gebieden bezet hebben van waaruit deze bommen worden afgeschoten, gelijk wij ongetwijfeld zullen doen vóór de onvoorwaardelijke overgave des vijands".

„Het is mogelijk, dat pogingen gedaan zullen worden om ons aan te vallen met grotere bommen die een groter vliegbereik hebben en grotere vernieling kunnen aanrichten. Wij kunnen verwachten, dat Londen het voornaamste doel zal zijn gezien de onzuiverheid van het raketwapen".

Churchill schatte het tonnage aan vliegende bommen dat sedert 15 Juni op Engeland gevallen is op ongeveer 4500 ton. In dezelfde periode wierpen de Geallieerde luchtstrijdkrachten ongeveer 48.000 ton springstoffen op Duitsland. Natuurlijk wordt hierbij op militaire doelen gemikt, doch het zou kunnen zijn, dat de bevolking op bepaalde plaatsen verlichting krijgt. Het Duitse wapen heeft echter geen ander doel dan een meedogenloze afslachting van de burgerbevolking.

Met betrekking tot het „tere onderwerp" van de buitenlandse zaken legde Churchill er de nadruk op, dat de oorlog steeds minder ideologisch zal worden naargelang hij de laatste phase ingaat. En hij merkte op, dat sommigen ideologie en idealisme verwarren, hoewel er een groot verschil tussen bestaat.

„Terwijl ik van idealisme houd als een vrolijk licht dat speelt over de gedachten en hoop der mensen en hen aanspoort tot nobele daden, toont de ideologie zich te dikwijls als een overdreven indeling van ideeën en heeft zij maar al te veel neiging om met de vrijheid in botsing te komen.

..heb mij erop verheugd, dat de fascistische ideologie overboord gesmeten werd en zien uit naar haar volledige uitroeiing in Italië. Ik verheug mij erop, dat het vooruitzicht thans zeker en helderder wordt, dat de nazie-ideologie welke op een afschuwelijke wijze aan een grote bevolking werd opgedrongen terneergeslagen zal worden. Die feiten en openbaringen welke ik voortdurend zie plaats vinden terwijl de wereldoorlog voortrolt naar zijn einde, overtuigen mij er steeds meer van, dat bij de overwinning, wanneer de gehate en agressieve nazie- en fascistische systemen zijn verslagen en elke voorzorgsmaatregel getroffen is tegen de herleving ervan, er een nieuwe broedschap tussen de mensen zal ontstaan, welke nie gevestigd zal zijn op een grote tegenstrijdigheid van ideologieën doch op brede simpele alledaagse idealen van vrede, rechtvaardigheid en vrijheid. Daarom ben ik blij, dat de oorlog minder een ideologische oorlog wordt tussen tegenstrijdige systemen en meer en meer een middel waardoor hoge idealen en grote weldaden worden bereikt door de brede massa's mensen in vele landen en uiteindelijk in geheel de wereld.

Gedurende de laatste vier jaren heb ik vele verschillen gehad met Generaal de Gaulle, doch ik heb nooit vergeten en kan nooit vergeten de wijze waarop hij als eerste voorraanstaande Fransman den gemeenschappelijken vijand in het gelaat zag in wat als het uur des ondergangs van zijn land en mogelijk de ondergang van ons land was beschouwd werd. (gejuich). En het is slechts eerlijk en betamelijk, dat hij vooraan zal staan in de dagen wanneer Frankrijk weer zal zijn opgeheven en zich zal verheffen tot de rechtvaardige plaats onder de grote mogendheden van Europa" (Londen, AP 2.8).

Een ambtenaar van het Noordamerikaanse Departement van Financiën (rechts, midden) verkoopt oorlogsbons aan een der volgelingen van „Father Divine" in New York stad. De volgelingen van „Father Divine" hadden verklaard, dat de Postkantoren in Haarlem geweigerd hadden hun oorlogsbons te verkopen onder hun gekozen Engelennamen. Dies werden verkopers gezonden die minder om namen gaven. Onder de opgetogen „Engelen", die voor $ 94.000 aan oorlogsbons kochten bevonden zich: „Mr. Eve Love", „Mr. Seven Sars", „Miss Faithful Child" en „Miss Wonderful Sincere".

Vanmiddag gaat de Bazaar open.

„Ik wil die pop", Frederik Augustus Vromans was binnen de zaal gekomen, had het gezelschap vergeten, zijn vrouw veronachtzaamd, en glunderend stond hij voor de tent waar een vriendelijke dame een bolwangige pop aanbeval.

In de omgeving van een kermis komt het kinderlijke, dat in elke mens leeft naar voren. Weet u, waar Ir. Willem J. Stok om vroeg? Kindersokjes, maar dan van de maat voor boreIingen van vijf maanden oud. „Zijn die voor je zelf?" vroeg de Directie-secretaris als wraakneming op wat hem zoëven was toegevoegd. Het zou interessant zijn te weten, naar welke voorwerpen de interessen en verlangens van alle grote mensen uitgaan. En vanmiddag komen er groten, héél groten om te luisteren naar Leendert Willem Korthals, die de spullen om 17 uur met een korte toespraak zal openen. Daarna komt het publiek aan de beurt om te zien, wat enkele lieden van de krant gistermiddag reeds mochten bezichtigen: de schatten die vaderlandslievende handen bijeen gebracht hebben om het nuttige met het aangename te verenigen en op een weldadigheidsfeest van drie dagen enkele tienduizenden toe te voegen aan de 800.000 gulden, die de Oliegemeenschap hier sedert het begin van de oorlog heeft bijeengebracht en waarvan op één ton na alles reeds is besteed aan de bevrijding.

— Wat doet u dan met die andere ton?

„Nu de overwinning nabij is wachten wij daarmede om straks aan het Rode Kruis in Nederland te sturen".

— Wie weet haalt u het millioen nog, dat zou inderdaad een schitterende praestatie zijn.

„Het millioen halen wij niet", klinkt het dan ferm uit de mond van enkelen, die overtuigd zijn, dat nu de haan victorie kraait.

Om op de kermis terug te komen, het klinkt al fantastisch wat er bijeengebracht is, en wanneer u er rond loopt, is het dat ook inderdaad. Tenten met poppen, kinder-kleertjes, wiegen, Indische sierartikelen, handwerk- en brei-artikelen, alles door de nijvere huisvrouwen gemaakt, schilderijen van de op Curaçao woonachtige schilders waaronder veel goede, enz.

De Onder-voorzitter van de Comité Nederland F. A. Vromans en een groot aantal leden van het huidige bestuur, dan Th. C. F. Mali, voorzitter van het eigenlijke Werkcomité met leden van zijn staf, ontvingen de journalisten en voerden ze langs de verschillende tenten. „Alles is te koop".

— Ook de dames? vroeg er een (hierop kwam een beslist, maar ontkennend antwoord, bezoekers behoeven hiernaar dus niet meer te informeren).

De dames waren zo vriendelijk geweest zelve aanwezig te zijn, zodat in de rondgang, die al met meer dan een uur duurde, elke tent volkomen tot haar recht kwam.

Dingen, die in geen jaren meer te krijgen zijn geweest, vindt men hier te kust en te keur. Vooral voor kinderen: poppen en speelgoed. Zowel de poppen, waarvan zelfs de lelijkste nog mooi is bij wat op dit gebied op het ogenblik in de stad voor prijzen van 15 gld. e.d. (ja, voor een pop!) wordt aangeboden, krijgt u hier goedkoper. Want dit is het leuke: de prijzen zijn normaal. Wie naar de bazaar gaat, weet dat hij geld moet geven, en hij doet het gaarne omdat het voor de bevrijding van zijn eigen landgenoten is, maar alles is normaal geprijsd. Dit was mogelijk door de milddadigheid van de C.P.I.M.-directie, die materialen verschafte, werklieden en employees liet werken enz. en verder — wat veel waard is — in den Heer Korthals een grote morele steun gaf. Maar ook de zaken te Willemstad hebben vele dingen gratis afgestaan. En ten slotte de medewerkers zelf hebben het hunne gedaan. Zodoende is hier ~~iets tot stand gekomen dat hadde~~ men het met normale middelen moeten opbouwen, wel een halve ton had gekost, als men het nodige al had kunnen krijgen (ijskasten, poffertjes-pannen e.d.).

Het grootste wonder is de Heer Vos, die geestdriftig in het vergaderlocaal om zijn miniatuurfabriek springt en even geestdriftig de boel laat lopen. Vijf jaren heeft hij er aan gewerkt en lieden die het weten kunnen, verzekeren, dat de man thuis nog veel meer heeft. Het is een lust om het geval te zien werken.

Verbazingwekkend doet de mededeling aan, dat sedert het begin des oorlogs niet minder dan 19.270 kledingstukken zijn vervaardigd. Reeds 1939 hiervan werden aan zeelui en vluchtelingen verstrekt; 17.331 gaan straks naar Nederland.

Aan de overzijde op de tennisbanen heeft men de tenten, waar het attractieve deel is. De schiettenten, ringwerpersenten, spijkerslaan enz. Aan de champagnetenten kan men zich laven en in de poffertjestent wordt dit oud-Hollands baksel door de eigen Poffertjesbakkers van de Isla heet van de pan, druipend van de boter en met sneeuwwitte suiker, zoals Bazaarbazuins J. D. de Roos zeide, opgediend.

Wij hebben de laatste jaren verschillende weldadigheidsfeesten en bazaars medegemaakt. Dit is de grootste en naar het zich laat aanzien ook de leukste.

Naar aanleiding van vragen die men ons telefonisch stelde hoe men uit Willemstad erheen kan, diene, dat in het programmaboekje op blz. 27 een uitvoerige dienstregeling staat, die hierop neerkomt, dat men na 15 uur practisch elk kwartier van de Punt naar Emmastad kan tot 23.35 uur toe. Terug kan men tot de laatste boot van 0.10 uur. Zaterdagnacht zelfs de gehele nacht. Een parkeerterrein is er vlak voor de ingang.

Ir. Jan Noorduyn als spullenbaas is inderdaad geen kwaad figuur. Wie weet, dat hier voor velen nog toekomst in zit. Over de toekomst. Ali Nemen heeft in een waarzeggerstent op de tweede tennisbaan. In een of andere gewaad (niet in pyama) raadpleegt hij daar de sterren. En die weten het.

POSTVERBINDING HERSTELD.

De lucht- als gewone postverbinding met Zwitserland is hersteld.

UITSLAG VOORBEREIDEND KLERK-EXAMEN.

Gehouden op Curaçao op 10, 11 en 29 Juli 1944.

Geëxamineerd: 5 candidaten; afgewezen: 3; geslaagd: 2, t.w.: Idario Antonio Balthasar en Elmo Louis Clement van Rosberg.

CURAÇAOS ELFTAL GEWIJZIGD.

Wij vernemen, dat het Curaçaose elftal dat naar Suriname zal gaan, gewijzigd is als gevolg van het conflict tussen de C.V.B. en de vereniging Jong Holland en de ~~geleverde praestaties~~ tijdens het afgelopen weekeinde.

Nieuwe wijzigingen voorbehouden zal de opstelling van het Curaçaose elftal als volgt zijn:

Grovell

Pietersz Confesor

Calmes Mercera Corps

Heiliger Juliana Jansen

Hernandez Berkenveld

Reserves: Salcedo (doelverdediger), Davelaar (achterspeler), H. Rosario (middenspeler) en da Costa Gomez (linksachter of voor).

REUNIE OP BRAKKEPUT.

Zondag 27 Augustus zal er op Brakkeput een bijeenkomst gehouden worden voor de oud-jongens van Huize Don Bosco te Brakkeput. Velen hebben alreeds hun medewerking toegezegd en zullen gaarne komen. De bedoeling is op die dag een vereniging voor oud-jongens op te richten. Zij, die wensen deel te nemen, worden verzocht kaartjes te vragen o.a. bij den Heer H. A. Curiël p/a Ellis & Dania, Brionplein.

GESLAAGD.

Gouvernements-Mulo-examens gehouden op Curaçao op 10, 11, 12, 15, 19 t/m 22, 24 t/m 28 Juli 1944.

Mulo-examen A.

Geëxamineerd: 79 candidaten; afgewezen: 3; geslaagd: 76, t.w.: Graciela Angel, August Arends, Jean Jacques Beaujon, Edison Santiago Bloem, Mario Jose Boekhoudt, Maria Antonia Bonifacio, Majorie Brandao, Miriam Brandes, Nadia Maud Braumuller, Angela Jesusa Britten, Etla Cheis, Manfred Cesar Corasol, Gloria Aurora Daal, Gabriela Fidèle Da Costa Gomez, Harold Dania, Frank Lucio Davelaar, Adolphe Debrot, Gloria Maria Paula Delvalle, Exto Gonzales Deville, Carlos Elias Dip, Vilma Catarina Doran, Gertruida Elisabeth Maria Dijkman, Brunehilda Rachel Dorothea Elisabeth, Herbert Karel Eugenia, Carlos Alberto Faulborn, Richard Rudolf Galmeyer, Henricus Josephus Cornelis Maria Ghering, Christina Alberta Johanna Gouw, Rachela Haber, Jose Antonio Hart, Alejandrina Enriqueta Theresita Hayer, Ligia Cathárina Henriquez, Amélie Alice Heshusius, Elmer Richard van der Horst, Carlos Guillermo Hurtado, Henry Nemesius van Ierland, Electra Yolanda Irausquin, Edna Juliana Istatia, Petronella Catharina Maria Jongepier, Walter Arthur de Jongh, Louise Emeline Kaersenhout, Amada Alfonsia Kleinmoedig, Francisco Eleuterio Lamp, Lelia Annette Lauffer, Norma Josephina Lauffer, Arnoldus Jacobus van Leeuwen, Luis Hermojenes da Costa de León, Maria Guillermina Lopes, Selly Léonie Maal, Donald Bruno Manchena, Hector de Marchena, Elsa Edita Martiena, Ali Matute Gomez, Carmen May, Arnoldo José Abad Melfor, Suker Meit, Hetty Ouwerkerk, Romelia Elisa Penso, Roberto Prince, Carlos José Tomás Romer, Anne Marie de Rooy, Nicolette Theodora Rustige, Mabel Maria de los Santos, Marius Schotborgh, Salomon Gregorio Soliano, Humphrey Sprockel, Margaretha Maria Theresita Sprockel, Magdalena Theodora Statia, Frederik Hypolite Tangel, Willy Johanna Henriette Taytelbaum, Petrus Eduard Veerkamp, Eligia Cândida Wauben, Aurora Adela van der Weert, Ruben Estanislao de Windt, Jan Cornelis Witvliet, Ruth Edgar Dolores Zefrin.

Mulo-examen B.

Geëxamineerd: 19 candidaten; afgewezen: 1; geslaagd: 18, t.w. Feliz Francisco Araujo, Edgard Telésforo van den Beld, Machteld v. Driel, Randolph Statius van Eps, Enrique José Goilo, Elisabeth Groothuis, Mendel Grynsztein, George Louis Heyer, Joseph Johannes Henri Alfonsus Laane, Casper Karel Albertus van de Logt, Yoli Matute Gomez, Francisco Cesar Minguel, Willem Paffen, Sylvius Gerard Marie Rozendal, Romualdo Francisco Schoop, Trijntje Richtina Smidt, Klaas Jan Tiesma, Vincentius George O'Niel.

Aanvullings-examen Wiskunde B.

Geëxamineerd: 1 candidaat; geslaagd: 1, t.w. Hector Teófilo Penso.

Aanvullings-examen Wis- en Natuurkunde B.

Geëxamineerd: 2 candidaten; afgewezen: 1; geslaagd: 1, t.w.: Peter Anton Kleijn.

DIPLOMA-UITREIKING SINT MARTINUSGESTICHT.

Hedenmorgen had in het Briontheater de uitreiking der diploma's plaats voor de kinderen der hoogste klasse van het Sint Martinusgesticht. Vooraf werden enige liederen gezongen en een toneelstukje opgevoerd.

Nadat dit was afgelopen reikte Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. P. I. Verriet O. P., die met verschillende Paters aanwezig was, zelf de diploma's aan de meisjes uit.

Tot ieder harer sprak Zijne Hoogwaardige Excellentie een hartelijk woord.

Nadat de uitreiking geschied was, sprak Zijne Hoogwaardige Excellente tot de meisjes gezamenlijk een woord van gelukwens. Monseigneur Verriet wees op de buitengewoon schone resultaten van het katholiek onderwijs. Na 10 jaren, zo verklaarde Monseigneur Verriet, zal Curaçao over een leger van een kleine duizend flink onderlegde katholieke mannen en vrouwen kunnen beschikken.

Dit jaar slaagde van het Sint Martinusgesticht alleen 44 leerlingen van de 45.

De toekomst is vol hoop, doch in jullie handen ligt het om dit te bereiken.

Namens de kinderen sprak Monseigneur Verriet nog een woord van dank tot de Zusters en de Onderwijzeressen, die zoveel voor de kinderen gedaan hebben. En de Zusters zullen voor jullie blijven zorgen door hun gebed, offers en liefde, aldus Monseigneur Verriet.

Tot slot verzocht Monseigneur Verriet de kinderen om wanneer zij in nood zijn, hulp of raad nodig hebben, aan te kloppen aan de poort van het Sint Martinusgesticht. De Zusters zullen jullie altijd helpen.

Met nogmaals een hartelijke gelukwens en het beste voor de toekomst, besloot Zijne Hoogwaardige Excellentie de toespraak tot de kinderen.

Nog geruime tijd bleven de kinderen gezellig bijeen, waarna zij vertrokken het leven in.

(Buiten verantwoordelijkheid der redactie).

VLAAMSE AFSCHEIDSBRIEF.

Aldus luidt een brief van een Vlaamsen arbeider die door de Duitsers ter dood veroordeeld werd:

„Zeer beminde ouders,

Wanneer deze brief U ter hand gesteld zal worden, dan zult gij niet meer hoeven te wenen, want dan zal ik reeds lang onder de kille aarde rusten.

Liefste Moeder, en gij mijn goede Vader, gelooft wel dat het het enige kwaad dat ik U ooit zal aangedaan hebben, zal zijn te sterven.

Helaas, het leven was zo schoon. Doch God heeft het anders gewild; Hij verlangde mijn jong leven en Hij heeft teruggenomen wat Hem toebehoorde. Met andere woorden, ik ben gestorven als een soldaat te... de 30ste September te 8 uur.

Liefste Moedertje en beminde Vader, weest moedig zoals gij, in de strijd voor het leven steeds geweest zijt. Ik hoop dat gij ook dit leed spoedig zult te boven komen. In het leven sterft men niet wanneer zulks wil, tenzij men de dood der lafaards, dit is de dood door zelfmoord sterft, en dit moet den mens doen walgen.

Beminde Ouders, ik heb U tot mijn laatste ademtocht liefgehad. Treurt niet over mijn dood, want het is voor mij een grote beloning eindelijk rust te mogen vinden.

Mijn laatste wens is te rusten in mijn geboortegrond. Waakt over Lisken en over zijn kinderen; troost mijn enige zuster...

Met liefde zal ik van uit de Hemel over U allen waken, en dit zal het zuivere, het ware en het volmaakte geluk wezen.

Uw beminde zoon die allen hartelijk omhelst, tot in der eeuwigheid.

NIEUWS UIT BELGIE.

— Men meldt in bezet België, dat de Duitsers zich gereed maken om de jongelieden, die geboren zijn in 1925, op te eisen, teneinde hen naar Duitsland te sturen.

— De Belgische leningen van 1936 en 1937, die op de markt van Londen uitgegeven werden, zijn opnieuw gestegen. Haar koers bereikte 98% van de nominale waarde.

In Juni 1940 waren deze leningen tot 32 gedaald. De koers steeg achtereenvolgens in December 1940 tot 41, in Januari 1941 tot 59, in Juli 1941 tot 73 en in Maart 1942 tot 86.

— Ingevolge de ontreddering der vervoerdiensten en het gebrek aan steenkolen, dat er het gevolg van is, hebben de Duitsers een reeks maatregelen getroffen, teneinde in bezet België electriciteit te besparen.

Een dezer maatregelen bestaat in het afschaffen van 8 tramlijnen te Brussel alsmede in het verminderen van het aantal trams op de andere lijnen, inzonderheid 's morgens vóór 7 uur en 's avonds na 20 uur.

In gans het land evenals in Noord-Frankrijk worden de bioscopen tot nader bevel gesloten.

— Volgens uit bezet België ontvangen berichten hebben talrijke Duitse officieren burgerklederen gekocht, teneinde „onverwijld naar Duitsland terug te kunnen gaan, zodra de omstandigheden het zullen toelaten".

— In een Belgisch dorp, werden Duitse soldaten belast met het in beslag nemen der gesmokkelde goederen. Een der soldaten hield de voorbijgangers tegen om hun te zeggen: „Hebt gij verboden goederen? Ja? Gaat dan niet door het dorp, want nabij de kerk staan er drie „embusqué's", die het front nog niet gezien hebben en die al te ijverig willen optreden opdat zij nooit naar het front zouden gezonden worden. Volgt die andere weg, en...... veel geluk."

De demoralisatie der Duitsers komt zelden tot uiting door derjelijke gebaren, doch zij neemt voorzeker snel toe in de bezette landen.

EIEREN BEWAREN.

Een gemakkelijke en vlugge methode om eieren te preserveren is uitgevonden.

Neemt glazen inmaak-kannen van twee kwart, laat twee stukjes droog ijs, de grootte van noten, er in vallen. Men vult de kan met zoveel eieren als die kan houden. Wanneer het schuimen van het ijs ophoudt, en de kan is met witte damp gevuld, draai de top stevig toe en zet de kan in een koele plaats. Het gas preserveert de eieren en zij blijven voor maanden goed.

De Completen.

Morgenavond te Pietermaai.

Ter gelegenheid van het feest van den Heiligen Dominicus, stichter der Dominicaner Orde zullen as. Vrijdag in de kerk van Pietermaai plechtig de „Completen" gezongen worden, zoals dit in de Dominicanerkloosters gebruikelijk is. Ten behoeve der lezers volgt hier een korte verklaring.

Het kerkelijk breviergebed dat iedere dag gebeden moet worden sluit elke dag met het avondgebed, de Completen genaamd, dat in de meeste kloosterorden min of meer plechtig gezongen wordt, doch niet overal op dezelfde wijze. De wijze van uitvoering in de Dominicanerorde gaat terug naar Humbertus de Romanis, die van 1254 — '63 Magister-Generaal der Orde was. Door zijn verklaring van regel en constituties en zijn ijver voor de vastlegging der historische tradities der Orde had hij grote verdienste. Hij is het ook geweest, die haar een eigen liturgie gaf, de wijze van uitvoering der gezangen, welke heden ten dage de Orde nog kenmerkt.

Humbertus de Romanis heeft zelf dit alles in een handschrift bewerkt. Gedurende de Franse revolutie echter kwam deze kostbare codex in vreemde handen, doch kon ten slotte, nadat hij ontdekt was bij een antiquair, in 1841 opgekocht worden, zodat de oertext der Dominicaanse gezangen weer voor de Orde bewaard kon blijven.

Het zingen der completen vangt steeds aan met de bede: De almachtige en barmhartige Heer verlene ons een rustige nacht en een volmaakt einde".

Hierna volgen enige psalmen gevolgd door een hymne welk geheel weer gesloten wordt door de bede: Bescherm ons Heer, wanneer wij waken, bewaak ons wanneer wij slapen, opdat wij met Christus waken mogen, en in vrede mogen rusten.

Nadat tenslotte de zegen over allen is uitgesproken, volgt een korte processie onder het zingen van het „Salve Regina", een gebed dat in de Dominicanerorde zeer geliefd is en waar een eerbiedwaardige traditie aan verbonden is.

Reeds de tweede Generaal der Orde bepaalde waarschijnlijk in het jaar 1226 te Bologne, dat dit gebed in alle kloosters iedere avond in processie zou gezongen worden. Gedurende eeuwen werd tot op heden aan dit schone gebruik vastgehouden, zelfs temidden der moeilijkste omstandigheden.

Een treffende herinnering is nog aan deze avondzang verbonden door de marteldood van den Gelukzaligen Sadoc en zijn 48 gezellen.

Deze Dominicaan was door den Heiligen Dominicus naar Hongarije gezonden. Vandaar keerde hij terug naar Polen, waar hij Prior werd in het klooster te Sandomir, toen in het jaar 1260 de Tataren het land binnenrukten. Plunderend en moordend kwamen zij in de stad en bereikten de kloosterkerk, juist op het ogenblik dat na de completen in processie het Salve Regina gezongen werd. In een ogenblik lagen de 49 mannen neergesabeld.

Dit voorval gaf de oorsprong van het gebruik om in de orde bij het afsterven van een medebroeder, wanneer dit mogelijk is tezamen het Salve Regina te zingen of te bidden, het echt traditionele gebed der orde.

— **De Noordamerikanen** hebben de Japanners van nog een vliegveld en drie dorpen verdreven op Guam en hebben bijna twee-derden van het eiland ingepalmd. Er is nog geen bevestiging van de berichten uit Tokio volgens welke de Noordamerikanen geland zijn op het eiland Rota tussen Guam en Tinian.

— Tito meldde, dat zijn troepen het vijandelijk sterktepunt Gornjivakuv in Bosnië veroverd hebben na een felle strijd van 16 uren. De vijand leed hevige verliezen.

— **De Duitse** vliegende bommen vielen de gehele morgen op Londen.

— **Het achtste** leger in Italië heeft de heuveltoppen van de Lapoggonia-keten veroverd binnen 8 kilometer van Florence. Duitse tegenaanvallen bij Pisa in een poging de Arno over te steken werden door de Noordamerikanen afgeslagen.

— **Koning George** is in Groot Britannië teruggekeerd na een bezoek gebracht te hebben aan de strijdgebieden in Italië.

— **Volgens** de Britse radio hebben de Britse strijdkrachten Vire veroverd.

— **Dr. H. S. Kung,** Vice Premier van China, zeide in een radiorede, dat China de teruggave van Mantsjoerije, Formosa en de Pescadores eilanden eist in zijn vredesvoorwaarden met Japan. Voorts zeide hij, dat de onafhankelijkheid van Korea zal moeten worden hersteld.

— **De Spaanse Minister van Buitenlandse Zaken Graaf Jordana is hedenmorgen plotseling overleden te San Sebastian. De Minister overleed om 13.30 uur als gevolg van een hartaanval. Hij was 58 jaar oud.**

— **Londens** „Evening News" meldt, dat volgens de Duitse radio Russische troepen de grens van Oost-Pruisen zijn overgeonafhankelijkheid van Korea zal andere luisterposten vingen een dergelijk bericht op.

INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

RODE KRUIS POSTZEGELS VAN CURAÇAO.

Binnenkort zullen de aangekondigde Rode Kruis postzegels in omloop worden gebracht. Zoals men weet zullen deze zegels met een bijslag worden verkocht, ten bate van het Rode Kruis. De oplaag bestaat uit 100.000 series.

Volgens vele bevoegden op postzegelgebied, is de oplaag te groot, zodat men niet op een grote afzet behoeft te rekenen. Ongetwijfeld zal misschien ten minste vijftig procent verkocht worden, doch weer vele philatelisten en speculanten zullen hun geld niet aan wagen, reeds zijn er in de Verenigde Staten postzegelhandelaren, die deze serie voor $ 3.50 aanbieden.

Waar het dus vaststaat dat deze zegels niet zullen worden uitverkocht, vanwege de te grote oplaag wordt daarom het bestuur van het Rode Kruis alhier de raad gegeven, der postadministratie te verzoeken, 50.000 series te laten opdrukken **frankeerzegel**, terwijl de rest 50.000 series, voor de eigenlijke bestemming luchtpost zal blijven. Immers het doel van de uitgifte dezer zegels is, om het Rode Kruis te steunen, dus hoe meer zegels verkocht worden, des te beter. Wat baat het, als men later met grote hoeveelheden blijft zitten, ook het laten maken van postzegels kost geld.

Het is te hopen dat men in bevoegde kringen op dit voorstel zal ingaan, tot voordeel van partijen.

Postzegelman.

Hoger Op!, orgaan van de St. Jozef Groep Curaçao van de katholieke padvinders. Dit is het derde nummer en dikker dan gewoonlijk, omdat het in Augustus niet zal verschijnen. Lord Somers, die „zijn eindspoor heeft bereikt", wordt herdacht, de aalmoezenier schrijft over het O.L.V. beeld in het bos, in een artikel 'Luiven klaar?' wordt Hoger Ops Jan Gerarda's verjaardag herdacht, evenals die van Frans Wernet, de jongens die alleen van theepraatjes houden, krijgen een standje: kortom: allerlei vlotte stukjes en buitengewoon geslaagde plaatjes. Een novum is de bladzijde in het Papiament, waarmede ook dit blad de veeltalige tradities van Curaçaose periodieken is gaan volgen.

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN.

Donderdag, 3 Augustus 1944:
Telegram Afdeling: 7.30 tot 23 uur tel. 307; na 23 uur tel. 441.
Shipping & Supplies: 7.30 tot 23 uur tel. 458 en 551; na 23 uur tel. 836.
Scheepvaart Afdeling: Karsch, tel. 398.
Dok Afdeling: v.d. Veen, tel. 431 en Grasman, tel. 812.

WERELDNIEUWS

DE ONTRUIMDE GEMEENTEN.

Wij laten hieronder een lijst volgen van ontruimde gemeenten in Nederland.

Op het eiland **Voorne-Putten:** Oostvoorne, Nieuwenhoorn, Nieuw Hellevoet, Hellevoetsluis, Heenvliet, Oudenhoorn, Zuidland, Geervliet, Hekelingen, Spijkenisse.

Op **Beijerland:** Goudswaard, Beijerland, Numansdorp, Strijen, Klaaswaal, 's Gravendeel, Piershil.

Op **Goeree Overflakee:** Sommelsdijk, Middelharnis, Stad aan 't Haringvliet, Herkingen, Nieuwetonge, den Bommel, Ooltgensplaat, Oude Tonge, Melisant.

Op **Schouwen-Duiveland:** Renesse, Haamstede, Burgh, Noordwelle, Ellemeet, Serooskerke, Duivendijke, Brouwershaven, Kerkjerve, Zonnemaire, Dreischot, Noordgouwe, Zierikzee, Nieuwerkerk, Ouwerkerk, Oosterland, Bruinisse, Elkerzee.

Op **Tholen:** St. Annaland, Tholen, Oud Vossemeer, St. Maartensdijk, Poortvliet, Scherpenisse, Stavenisse.

Op **St. Philipsland:** St. Philipsland.

In **Noord-Brabant:** Fijnaart, Heiningen, Willemstad, Made en Drimmeren, Terheijden, Oosterhout, Hooge Zwaluwe en Lage Zwaluwe (Aneta).

TERUG NAAR EUROPA

Volgens het te Rio de Janeiro verschijnende dagblad „Diario de Manha" heeft één van de scheepvaart-maatschappijen al daar reeds van 6000 personen aanvragen ontvangen om passage naar Europa voor hen te reserveren.

Russische troepen in de aanval.

DE KATHOLIEKEN OP DE MARIANEN.

De Marianen, die thans elke dag in het nieuws voorkomen, tellen ongeveer 20.000 katholieken. De Marianen werden in 1521 door Magellaan ontdekt en door de Spanjaarden in 1667 gekoloniseerd. Hun naam danken zij aan Koningin Maria Anna van Oostenrijk. De Karolinen heten naar Karel V.

Kerkelijk vormen de Marianen een Apostolisch Vicariaat. Vooral Spaanse Jezuïeten hebben er gewerkt.

Interessant is het dispuut over het eigendomsrecht der Marianen tussen Duitsland en Spanje, waarbij Leo XIII als scheidsrechter optrad in 1885. Ze kwamen toen aan Spanje. Na de Spaans-Noordamerikaanse oorlog kwam Guam aan de Verenigde Staten en de rest werd aan Duitsland verkocht door Spanje voor $ 4.100.000. Na Wereldoorlog I werden de eilanden een Japans mandaat.

HUIS VAN LORETTO BESCHADIGD.

De beroemde basiliek van Loretto werd „ernstig beschadigd" bij een luchtaanval, aldus meldt het Vaticaan. Merkwaardig genoeg, zo schrijft de New York Times erbij, werd O.L.V. van Loretto in 1920 gekozen tot Patrones van Luchtvaarders. Twee van de grootste bouwmeesters der 15e eeuw, Giuliano da Maiano en Giuliano da Sangallo, hebben de basiliek gebouwd. De kerk heeft vele muurschilderingen van de vroege renaissance.

De Italiaanse veldtocht vernielt de grootste schatten van de wereldcultuur Arezzo is de verwoesting nabij (fresco's van Pierro della Francesca); Volterra met Etruskische muren; Cortona even eens Etruskische monumenten; Gubbio, van belang voor kunst, godsdienst en geschiedenis; San Gimignano bekend om zijn vele torens; Certaldo, de geboorteplaat van Boccaccio enz., zijn alle ernstig beschadigd of verwoest, zegt de New York Times

DE RABBIJNEN EN DE PAUS.

De Opperrabbijnen van Palestina, Isaac Halevy Herzog en Ben Zion Meir Uziel zullen, zo schrijft de New York Times in een telegram uit Jeruzalem, vermoedelijk deser dagen naar Vaticaanstad gaan waar zij een audiëntie zouden hebben aangevraagd bij Zijne Heiligheid den Paus in verband met de situatie van de Hongaarse Joden.

Dankbetuiging.

Langs dezen weg betuigen wij onzen hartgrondigen dank aan allen die hun medeleven hebben betoond tijdens de ziekte en het plotselinge overlijden van onze innige geliefde zoon en broeder:

Carlos Aquiles Marchena.

Een speciaal woord van dank zij hierbij gericht aan Dokter E. van der Kuyp, den heer M. H. Pinedo en het Korps Burgerwacht Wacht.

Curaçao 2 Augustus 1944. Namens de Familie,
Rudolf Marchena

Deense arbeiders houden een betoging in de straten van Kopenhagen tijdens de algemene staking van enkele weken geleden tegen de nazies. De foto werd verspreid door het Zweedse agentschap Pressens Bild.

ONS KONINKRIJK

VAN WEEDE ARRIVEERT IN ROME.

Jhr. Mr. Mark W. van Weede, de nieuw benoemde gezant van de Nederlandse Regering bij de Heilige Stoel, is Maandag te Rome aangekomen. Hij verblijft in het Nederlandse College te Rome, waar hij de gast is van Mgr. Dr. Bernard Eras, Procurator van het Nederlandse Episcopaat bij de Heilige Stoel. De gezant was alleen door zijn secretaris, den Heer de Jong van Smyrna, vergezeld. Zijn echtgenote is, gezien de moeilijke levensomstandigheden van het ogenblik, in Engeland gebleven. De Nederlandse kolonie te Rome is ten zeerste verheugd over het herstel van de diplomatieke betrekkingen met het Vaticaan en vooral met de benoeming van Jhr. van Weede, die er als vroeger gezantschapssecretaris wel bekend is. Binnen enkele dagen zal hij zijn geloofsbrieven aan den Paus overhandigen (Aneta).

DE ONTRUIMING.

Tot nu toe zijn 61 steden en dorpen van Nederland ontruimd.

SLACHTOFFERS.

— De Nederlandse Scheepvaart- en Handelscommissie te Londen heeft een lijst bekend gemaakt van 53 namen van leden der Koopvaardij, die de dood gevonden hebben. Onder deze slachtoffers zijn drie kapiteins.

— Slechts twee Nederlandse Broeders van de Missie van het Goddelijk Woord zijn onder de slachtoffers van een Geallieerde luchtaanval op een Japans schip bij de kust van Nieuw Guinea; een derde wordt vermist. De slachtoffers zijn: Broeder Aufridus (Muurlinck) 61 jaar van Oldemarkt, Broeder Jacobus (Th. van der Meer) 55 jaar van Roelof Arendsveen en Broeder Joachim (Th. Wassenberg) 55 jaar.

Broeder Aufridus en Broeder Joachim waren verbonden aan het Apostolisch Vicariaat van Midden Nieuw Guinea en Broeder Jacobus aan het Apostolisch Vicariaat van Oost Guinea. Het Noordamerikaanse Ministerie van de orde te Techy (Ill.) verklaarde op 7 Juli, dat 93 missionarissen, Zusters en Broeders werden gedood bij de beschieting van een Japans schip door de Geallieerden. Onder de slachtoffers was Mgr. Frankis Wolf, hoofd van de Katholieke Missie te Alexishafen (Aneta).

ALS...

Het sluikblad „Trouw" schrijft: Als Napoleon een propaganda-minister had gehad als Hitler zou hij nu nog niet weten, dat hij de slag bij Waterloo had verloren. (Aneta)

DE SURINAMERS VECHTEN GOED.

Zijne Excellentie Mr. J. C. Brons, waarnemend Gouverneur van Suriname ontvangen van Zijne Excellentie Dr. Hubertus J. van Mook, waarin deze laatste zijn voldoening te kennen geeft over de deelneming der Surinaamse vrijwilligers aan de bevrijdingsstrijd van Nederlands-Indië. (Aneta)

DE JODENVERVOLGING DER NAZIES.

Gruwelijke ooggetuigen-verhalen van nazie-brutaliteiten tegenover de Joden in Nederland zijn uitgelekt toen 283 Joodse vluchtelingen, die te Instanbol tegen Duitse onderdanen, die in Palestina verbleven, uitgewisseld werden.

Iemand, die Amsterdam in December verliet, verklaarde, dat slechts een paar honderd Joden in de stad achtergebleven waren om in de krijgsindustrie te werken, geneeskunde te oefenen of als deskundigen op te treden in sommige bedrijven. Ook enkele Joden uit Zuidamerikaanse landen en neutrale landen waren er toen nog, maar ook van dezen zijn er inmiddels velen naar concentratiekampen overgebracht of gedeporteerd naar Polen.

Over de algemene levensomstandigheden sprekend verklaarde dezelfde persoon, dat de Duitse moraal in Nederland zeer laag is. N.S.B.-ers hebben de rangen van de partij verlaten, sommigen nadat zij met afgrijselijke verhalen van het Russische front waren weergekeerd, waar zij gezien hadden hoe weed de Duitsers daar en in de bezette landen tegen Russen en Joden optraden.

Velen dezer N.S.B.-ers doken onder en hielpen mede joden verbergen om het begane kwaad weer goed te maken.

De Duitsers, zeide hij, begonnen de Joden te vervolgen enkele maanden na de bezetting van Nederland; de Joden werden naar bekende Duitse kampen gevoerd en de Jodenwetten volgden elkaar snel op. Sommige Christenen hebben hun leven veil gehad in de strijd tegen die Jodenwetten en honderden zijn naar gevangenissen gestuurd of naar concentratiekampen, van waar zij nooit zijn teruggekeerd.

In 1942 werden de Joden aangehouden en naar het kamp van Westerbork gevoerd en in 1943 begonnen de eerste transporten Nederland met bestemming naar Polen te verlaten. In beestenwagens samengedrongen moesten de ongelukkigen de gehele weg staan zonder voedsel of drinken en slechts een klein gedeelte bereikte Polen. De meesten waren onderweg gestorven of gek geworden. Maar het Nederlandse volk geloofde eerst de werkelijk ongelooflijk klinkende verhalen van wreedheid niet; de Duitse propaganda strooide rond, dat de Joden „om veiligheidsredenen" naar elders waren overgebracht en daar een rustig leven leidden.

Maar de waarheid begon door te dringen en toen deden de Nederlanders alles wat in hun macht was om de overgebleven Joden te helpen en bij te staan in hun pogingen om de mensenjagers te ontlopen.

In September werd officieel bekend gemaakt, dat er geen Joden meer in Nederland waren, maar allen in concentratiekampen zaten of gedeporteerd waren.

Alleen een handvol „nuttige Joden" bleef in Nederland en leidde een hondenleven. Men neemt aan, verklaarde de vluchteling, dat er nog een paar duizend Joden verborgen zijn in Nederland en geholpen worden door de ondergrondse beweging, vooral in de dorpen. Sedert het begin van de winter hebben de nazies zich niet meer erg druk gemaakt om de Joden en wordt er ook geen jacht meer op gemaakt, hoewel, wanneer de Joden in hun handen vallen, zij zonder uitzondering naar een concentratiekamp worden gebracht, vanwaar zij nooit terugkeren.

Een niet-Joodse vrouw, gehuwd met een Palestijnsen Jood, die ook bij de uitgewisselden was, verklaarde, dat het een publiek geheim is in Nederland, dat honderden Britse en Noordamerikaanse vliegers, die boven Nederland neergeschoten worden, veilig een heenkomen vinden na eerst medische verzorging te hebben genoten, zo dit nodig. Een geneesheer, die in dezelfde straat woonde als deze dame werd doodgeschoten, omdat men in zijn huis de beblode pet van een Raf-vlieger vond.

De Duitsers geven grote beloningen aan degenen, die inlichtingen verstrekken over verborgen vliegers of personen, die hulp aan hen bieden. Zij hebben spionnen door het gehele land gezonden, maar veel heeft dit niet geholpen. Wanneer ergens vernielde vliegtuigen gevonden worden en er zijn leden van de bemanning vermist worden représaille-maatregelen genomen tegenover de bewoners van de omliggende huizen of naburige dorpen en worden verdachten zonder meer doodgeschoten.

Deze vluchtelinge verzekerde ook, dat er in Nederland zelf weinig schade is toegebracht aan eigendommen der bevolking; maar wel hoort men dag en nacht de bommenwerpers, die op weg zijn naar Duitsland of er van terugkeren (Aneta).

Vice Admiraal Marc Mitscher, die het bevel heeft over een vlootescader, slaat van een vlieg dekschip de vliegtuigen gade in de strijd om de Marianen. Thans zijn de Noordamerikanen daar ook op Rota geland.

GEZONDHEIDSTOESTAND IN NEDERLAND.

Grote toeneming van tuberculose.

Een uit Nederland ontvangen document dat een overzicht geeft van de gezondheidstoestand onder den bezetter, bericht dat het land tot dusverre gespaard is gebleven voor epidemieën die de gehele bevolking aantasten en die het sterftecijfer belangrijk zouden kunnen doen stijgen.

Het sterftecijfer, dat in 1939—dus vóór de Duitse invasie-8.6 per duizend bedroeg, was in 1942 tot 9.5 gestegen. Het sterftecijfer onder de zuigelingen nam van 34 perduizend in 1939 tot 43 per duizend toe. Deze stijging vond uitsluitend plaats in de wintermaanden, en moet worden toegeschreven aan de onvoldoende verwarming der huizen.

De voedselsituatie werd nooit zo slecht, dat gesproken kon worden van een hongersnood zo als in Griekenland. Desondanks moet de voeding als uitgesproken onvoldoende worden aangemerkt.

De officiële dagelijkse rantsoenen die eind 1943 werden verstrekt, voorzagen in 1417 calorieën, uit brood, boter, vlees, kaas, suiker, meel, jam, karnemelk en groenten. Verondersteld werd hierbij, dat al het voedsel steeds op de beschikbaar gestelde rantsoenkaarten verkrijgbaar was, doch de groentensituatie was dikwijls zo slecht, dat de 80 calorieën die door de groenten moesten worden geleverd vaak niet werden bereikt.

Het document wijst er verder op, dat volwassenen, die normaal werk verrichten ten minste tussen de 2000 en 2500 calorieën per dag nodig hebben. (Hetgeen nog aan de lage kant is — Red. „Oranje").

Tekort aan vitaminen.

Een andere fout van het officiële voedselrantsoen is het tekort aan vitaminen, hetwelk een hypovitamineuse conditie onder de bevolking teweeg brengt. Het gebrek aan volle melk, boter en verse groente veroorzaakt een tekort aan Vitamine A, met als gevolg een algemene verzwakking van de lichamelijke toestand, een verhoogde gevoeligheid voor besmettelijke ziekten en een toeneming van tuberculose.

Dank zij het bruine brood en de in voldoende mate beschikbare aardappelen is er geen tekort aan Vitamine B1. Het gebrek aan Vitamine B2 veroorzaakt welhaast een epidemie van ingewandskwalen, in de vorm van een op dysenterie gelijkende diarrhoea.

Het gedurende de winter verkrijgbare voedsel bevat te weinig Vitamine C, met als gevolg het afnemen van het weerstandsvermogen tegen besmettelijke ziekten. Werkelijke kwalen ten gevolge van een tekort aan Vitamine C zijn echter nog niet voorgekomen.

Engelse ziekte, welke voor de oorlog in Nederland welhaast onbekend was, komt thans zeer veel voor ten gevolge van het tekort aan Vitamine D. Van de 40 patiënten in de kinderhospitalen lijden er 11 aan Engelse ziekte. De officiële rantsoenen aan Vitaminen C en D in tablettenvorm zijn onvoldoende.

Besmettelijke ziekten.

Het aantal gevallen van bepaalde besmettelijke ziekten is angstwekkend toegenomen, doch het aantal gevallen met dodelijke afloop blijft klein. In 1941 kwamen 5437 gevallen van dyphteritis voor tegen ongeveer 3500 a 4000 per maand in 1943, doch slechts 4% hiervan met dodelijke afloop. Het totaal aantal dyphteritis-gevallen in 1943 kan geschat worden op 35.000 à 50.000. De roodvonkcijfers bedragen 7197 in 1941 tegen ongeveer 23.000 in 1943, waarvan slechts ½% met dodelijke afloop. In de tweede helft van 1943 heerste er rondom Amsterdam en in Friesland een epidemie van kinderverlamming, welke 1800 slachtoffers maakte, zonder dat veel personen eraan stierven.

Het gebrek aan goed voedsel is volgens het document wel een der hoofdoorzaken van de toeneming van tuberculose. Een andere oorzaak is het gebrek aan geneesmiddelen. Het aantal personen, dat in 1939 aan verschillende vormen van tuberculose stierf, bedroeg 41.2 per 100.000 tegen 50.7 in Mei 1943.

Bovendien wordt de gezondheidstoestand van het Nederlandse volk nog verder bedreigd door het tekort aan of het totale ontbreken van een zeer groot aantal geneesmiddelen en de zeer onvoldoende hospitaalruimte.

POLITIEBERICHTEN ARUBA.

In de loop van de vorige week:

Bloeddorstige honden.

Door J. A. C. werd aangifte gedaan, dat honden vijf zijner schapen te Savaneta hadden doodgebeten. De eigenaars van de honden waren hem onbekend. In verband hiermede zijn door de Politie op 19 Juli een tweetal honden aldaar doodgeschoten. Een waarvan de eigenaar bekend was.

Eieren overreden.

De manspersoon F.D. kwam aangifte doen, dat, terwijl hij een kist met eieren in de Kazernestraat, terzijde van de weg had geplaatst, een auto A-726, bestuurd door een vrouwspersoon M.P. plotseling snel achteruit was gereden, tengevolge waarvan een groot gedeelte van de koopwaar vernield werd. De schade werd in der minne geregeld.

Waande zich in Duitsland.

Een zeeman, die zich in het Hotel Hija del Dia bevond, riep tegen een passerende patrouille van de Politie „Gestapo". Het resultaat hiervan was, dat hij prompt werd overgebracht naar de Lago Hoofdpoort om verder naar zijn schip te worden gedirigeerd, terwijl zijn bewijsvergunning en aan land te gaan werd ingetrokken.

Nabij Sjanghai.

Een politie-patrouille, staande op de Lagoweg nabij Sjanghai, hoorde, dat er in de B. v.d. Veer-Zeppenfeldtstraat een ruit werd gebroken.

Toen zij zich ter plaatse begaf, bleek dat van de winkel van Neme de ruit van de deur van het portiek met een steen was ingegooid. Een manspersoon W. H. M. werd door enige personen als de dader aangewezen, die werd overgebracht naar de Politiewacht.

Brooddronken.

Er werd assistentie gevraagd voor een ernstige vechtpartij in het „Roxy Café". De politie die ter plaatse arriveerde, constateerde inderdaad, dat aldaar een vechtpartij was tussen twee manspersonen. De vechtenden werden gescheiden en overgebracht naar de politiewacht en een van de twee, A. H. werd ter ontnuchtering en kalmering in bewaring gesteld. Volgens verklaring van den bediende van voormeld café was dit reeds de derde keer vandaag, dat deze beide personen zonder iets te gebruiken, wanordelijkheden pleegden in het café en bezoekers lastig vielen. Bovendien had A.H. volgens den bestuurder van de Comfort-bus, meisjes en vrouwen, die in de geparkeerde bus zaten, hard aan de haren getrokken.

Ordeverstoorders.

Er werd assistentie gevraagd voor een vechtpartij tussen zeelieden in de Torenstraat bij het Noordamerikaanse Zeemanshuis. De politie trof echter slechts een zeeman aan, die licht gewond was aan het linkeroog. De tweede was inmiddels op de loop gegaan. Even later werd wederom assistentie gevraagd door den beheerder van de U.S.O. club, alwaar een beschonken zeeman de orde verstoorde. De man, die door de politie werd ingerekend, bleek de tweede vechtersbaas te zijn van de vechtpartij in de Torenstraat. Beide zeelieden T.H.S. en E.C.B. werden afgeleverd aan de Lago Hoofdpoort, terwijl hun passen door de Vreemdelingendienst werden ingetrokken.